

Vyjádření Rady Učené společnosti České republiky k současnému řešení pandemie COVID-19

S velkými obavami sledujeme rozsáhlé šíření infekce COVID-19 v české populaci. Vládou oznámené rozvolnění protiepidemických opatření v závěru první vlny pandemie se ukázalo být velkou chybou, jejíž následky nás budou pronásledovat v dalších týdnech a měsících. Budou mít významný vliv nejen na zdravotní stav občanů, ale i na chod zdravotnických zařízení, škol, podniků, úřadů i kulturních zařízení a také budou mít významný dopad ekonomický. Máme za to, že dnešní situace je důsledkem kombinace nedostatečného zajištění služeb zkušených odborníků z oblasti hygieny, epidemiologie a infekčního lékařství a také toho, že odpovědné struktury státu podlehly v některých oblastech tlaku lobbistických struktur či těch, kteří nejsou přímo odborníky v oblasti epidemiologie či infekčního lékařství. Považujeme také za nevhodné, aby zásadní rozhodnutí v tak složitých záležitostech, jakými jsou protipandemická opatření, činila vláda nekonzistentně a chaoticky.

Jako příklad nekompetentního přístupu přišlo Ministerstvo zdravotnictví České republiky v počátku pandemie s rozhodnutím vyvinout vlastními silami vakcínu proti COVID-19 a pověřila tímto úkolem tři státem řízená rezortní výzkumná pracoviště bez potřebné analýzy proveditelnosti. Na problematičnost tohoto rozhodnutí jsme [upozornili už začátkem května](#). Současná situace jasně ukazuje, že úsilí výzkumných kapacit by mělo být místo toho napřeno k mapování variability biologických vlastností nového koronaviru, k poznání imunobiologie a patogeneze infekce novým koronavirem, k vývoji moderní diagnostiky koronavirového původce nákazy na bázi rychlých a spolehlivých testů a k aplikaci získaných poznatků do epidemiologie pandemického procesu v naší zemi. Pro takové úkoly má česká věda a český výzkum dostačené kapacity v ústavech Akademie věd ČR, na univerzitách a v některých výzkumných ústavech. Přitom vědci již na jaře a v létě prokázali, že jsou schopni dát své intelektuální i přístrojové kapacity do služby protipandemických aktivit.

V této situaci vyzýváme Vládu České republiky, aby další postup tlumení současné koronavirové pandemie opírala výlučně o názory kompetentních odborníků z oblasti hygieny, epidemiologie a infekčního lékařství.

Důrazně také doporučujeme, abychom pro naši zemi nacházeli inspiraci v postupech sousedních zemí, které jsou v současné době v zápase s koronavirovou pandemií úspěšnější, jakými jsou například Slovensko, Polsko, Německo či Rakousko. Požadujeme dále, aby byla urychleně přehodnocena současná strategie testování tak, aby nebyly neúnosně zatěžovány diagnostické kapacity a aby bylo co nejrychleji zavedeno účelné a rychlé testování osob s příznaky onemocnění.

Pro to, aby se pandemie dostala pod kontrolu, považujeme za zásadní jasné, srozumitelné, odborně podložené a konsistentní instrukce pro veřejnost. Proto také očekáváme, že ministři a další vysocí státní úředníci budou podávat do médií zásadně stejné informace, že se nebudou popírat a že se tyto informace nebudou měnit každým dnem.

Rada Učené společnosti České republiky

V Praze 15. září 2020